

Spis treści

XII. TRANSPORT LOTNICZY (<i>Janusz Wrzecion</i>)	489
1. Jak rozwijało się lotnictwo transportowe?	489
2. Jakie są najważniejsze cechy transportu lotniczego?	490
3. Jaka jest wielkość i struktura geograficzna międzynarodowych towarowych przewozów lotniczych?	490
4. Jakie są podstawowe akty normatywne regulujące transport lotniczy?	493
5. Jakie organizacje międzynarodowe zajmują się transportem lotniczym?	496
6. Jak przedstawia się organizacja transportu lotniczego w Polsce?	500
7. Co to jest statek powietrzny, jakie są rodzaje i typy samolotów?	501
8. Jakie są rodzaje lotów i przewozów lotniczych?	502
9. Kto to jest przewoźnik lotniczy?	503
10. Jakie są rodzaje i kategorie lotnisk?	503
11. Co to jest port lotniczy?	504
12. Jakie są główne porty lotnicze na świecie?	504
13. Kto to jest agent handlingowy?	505
14. Czym zajmują się służby ochrony lotnisk?	506
15. Kim są agenci sprzedaży i generalni agenci sprzedaży?	506
16. Kto to jest agent <i>cargo</i> ?	507
17. Kim są zarejestrowany agent i uznany nadawca?	507
18. W jaki sposób działają spedytorzy lotniczy?	508
19. Jakie są rodzaje przesyłek lotniczych?	508
20. Co to jest ULD?	509
21. Jakie są obowiązki spedytora lotniczego?	510
22. Jakie są najważniejsze źródła informacji dla spedytora lotniczego?	510
23. Jakie warunki musi spełniać przesyłka, żeby mogła zostać wysłana drogą lotniczą?	512
24. Jakie taryfy mają zastosowanie w transporcie lotniczym?	515
25. Jakie są zasady kalkulacji stawek za przewóz?	515
26. Jakie dodatkowe opłaty mogą obciążać przesyłkę?	517
27. Skąd agenci cargo czerpią informacje o stawkach przewozowych?	517
28. W jaki sposób agenci cargo dokonują rezerwacji lotów?	518
29. Jakie są funkcje lotniczego listu przewozowego?	518
30. Jakie są zasady wypełniania listów przewozowych?	518
31. Co to jest e-AWB?	524
32. W jaki sposób są identyfikowane przesyłki podczas przewozu i przeładunku?	524
33. Jakie są prawa i obowiązki stron umowy o przewóz w transporcie lotniczym?	526

34. Jak należy postępować w przypadku reklamacji? 527

XIII. TRANSPORT WODNY ŚRÓDLĄDOWY (*Ryszard Rolbiecki*) **529**

1. Jakie ramy instytucjonalno-prawne odnoszą się do funkcjonowania transportu wodnego śródlądowego w Europie? 529

2. Jakie są warunki dostępu do zawodu przewoźnika i rynku żeglugi śródlądowej? 532

3. Jaki dokument warunkuje dopuszczenie statku do eksploatacji na śródlądowych drogach wodnych? 534

4. Z jakimi krajami Polska ma podpisane umowy dotyczące transportu wodnego śródlądowego i jakie jest ich znaczenie? 536

5. Jakie są podstawowe wymagania związane z przewozem ładunków niebezpiecznych transportem wodnym śródlądowym w świetle umowy ADN? 537

6. Jakie są podstawowe warunki realizacji przewozów ładunków ponadnormatywnych transportem wodnym śródlądowym? 540

7. Jakiego typu barki są eksploatowane na śródlądowych drogach wodnych? 540

8. Jakiego typu umowy przewozowe są stosowane w transporcie wodnym śródlądowym? 542

9. W jaki sposób uregulowane zostały w żegludze śródlądowej prawa i obowiązki stron umowy przewozu oraz ograniczenie odpowiedzialności armatorów? 543

10. Jakie podstawowe dokumenty przewozowe występują w transporcie wodnym śródlądowym oraz jakie są zasady ich stosowania? 546

11. Jakie są podstawowe czynniki wpływające na poziom stawek przewozowych w transporcie wodnym śródlądowym? 550

12. Na czym polega system dopłat dla armatorów z tytułu niskiej i wysokiej wody? 552

13. Jakie główne systemy śródlądowych dróg wodnych i połączeń kanałowych funkcjonują w Europie? 553

14. Jakie parametry drogi wodnej odpowiadają wymaganiom współczesnego taboru żeglugi śródlądowej? 554

15. Jakie organy administrują drogami wodnymi w Polsce? 554

16. Jakie są najważniejsze porty rzeczne w Europie i jaką rolę odgrywają w rozwoju systemów logistycznych? 555

17. W czyjej gestii znajdują się porty żeglugi śródlądowej i przeładownie rzeczne w Polsce? 556

18. Jakie systemy obsługi informatycznej są wykorzystywane w transporcie wodnym śródlądowym? 557

19. Jakie są podstawowe sfery zastosowania transportu wodnego śródlądowego? 558

20. Jaka jest struktura podmiotowa rynku żeglugi śródlądowej w Europie? 559

XIV. TRANSPORT MULTIMODALNY (*Agnieszka Konopko*) **561**

1. Co to jest transport multimodalny? 561

2. Jakie przepisy regulują transport ładunków w poszczególnych gałęziach transportu?	562
3. Jakie są zalety transportu multimodalnego?	562
4. Kogo można nazwać operatorem transportu multimodalnego?	563
5. Jakie są rodzaje transportu multimodalnego?	564
6. Jakie są zależności pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w proces transportowy?	565
7. Jaki jest zakres odpowiedzialności operatora multimodalnego?	565
8. Jaki jest wachlarz usług oferowanych przez operatorów multimodalnych?	566
9. Z jakimi dokumentami można spotkać się przy obsłudze transportowej ładunku?	567
10. Które warunki Incoterms wykorzystywane są najczęściej w imporcie ładunków drogą morską?	568
11. Jak zaplanować i zrealizować import ładunku FCL drogą morską?	569
12. Jakie czynniki należy brać pod uwagę organizując import towarów?	571
13. Które warunki Incoterms wykorzystywane są najczęściej w eksporcie?	572
14. Jak zaplanować i zrealizować eksport ładunku FCL drogą morską?	573
15. Jakie czynniki należy brać pod uwagę organizując eksport ładunków?	575
16. Czym jest <i>project forwarding</i> i jaki jest w nim udział spedytora?	576
17. Jak zidentyfikować potrzeby klienta?	578
18. W jaki sposób przygotować ofertę dla klienta?	579
19. Jakie kryteria decydują o wyborze danej gałęzi transportu?	581
20. Na czym polega interoperacyjność systemów transportowych?	582
21. W jaki sposób spedytor może reagować w przypadku strajków lub kongestii w porcie?	583

XV. TRANSPORT ŁADUNKÓW NIEBEZPIECZNYCH (*Jarosław Bomba*) **584**

1. Co rozumie się pod pojęciem ładunku niebezpiecznego?	584
2. Jakie podstawowe pojęcia występują w transporcie ładunków niebezpiecznych?	585
3. Na czym opiera się system regulacji prawnych dotyczących przewozu ładunków niebezpiecznych?	586
4. Jakie przepisy prawne regulują przewozy ładunków niebezpiecznych w transporcie drogowym?	587
5. Jakie przepisy prawne regulują przewozy ładunków niebezpiecznych w transporcie kolejowym?	588
6. Jakie przepisy prawne regulują przewozy ładunków niebezpiecznych w transporcie morskim?	589
7. Jakie przepisy prawne regulują przewozy ładunków niebezpiecznych w transporcie wodnym śródlądowym?	591
8. Jakie przepisy prawne regulują przewozy ładunków niebezpiecznych w transporcie lotniczym?	591
9. Co to jest SQAS?	592
10. Jak klasyfikowane są materiały niebezpieczne?	592
11. Jak można scharakteryzować poszczególne klasy materiałów niebezpiecznych?	594

12. Jakie wymagania stawiane są opakowaniom stosowanym do przewozu towarów niebezpiecznych?	602
13. Jakiego rodzaju oznakowanie stosowane jest przy przewozie ładunków niebezpiecznych?	603
14. Jaka jest rola i główne obowiązki doradcy do spraw bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych (DGSA)?	606
15. Jaka dokumentacja jest wymagana przy przewozie ładunków niebezpiecznych?	608
16. Na czym polega ochrona towarów niebezpiecznych?	618
17. Jakie podstawowe wymagania muszą być spełnione dla przewozu ładunków niebezpiecznych wg ADR?	618
18. Jakie są podstawowe wyłączenia od stosowania przepisów dotyczących przewozu ładunków niebezpiecznych?	620
19. Jakie czynności spedytor powinien podjąć przed przystąpieniem do organizacji przewozu ładunków niebezpiecznych?	623
20. Jakie dodatkowe koszty powstają przy transporcie ładunków niebezpiecznych?	628
21. Jakie dodatkowe obowiązki spoczywają na spedytorze?	629
22. Jakie ryzyka obciążają spedytora?	631
23. Jakie są rodzaje szkoleń dla pracowników zaangażowanych w transport ładunków niebezpiecznych?	632
24. Jakie są obowiązki w zakresie bezpieczeństwa głównych uczestników transportu ładunków niebezpiecznych?	633

XVI. TRANSPORT ŁADUNKÓW PONADNORMATYWNYCH

<i>(Jarosław Żurawski)</i>	635
1. Co to jest transport ponadnormatywny?	635
2. Jak można podzielić ładunki ponadnormatywne?	635
3. Jakiego rodzaju środki transportowe są używane do drogowych przewozów ładunków ponadnormatywnych?	636
4. Jakie akty prawne regulują drogowy transport ponadnormatywny w Polsce?	640
5. Kto może zajmować się organizacją przewozów ponadnormatywnych?	641
6. Jakie informacje powinien przekazać zlecający przewóz ładunku ponadnormatywnego?	642
7. Na co powinien zwrócić uwagę przygotowujący przewóz ładunku ponadnormatywnego?	643
8. Jakie trudności mogą wystąpić przy organizacji przewozu ładunku ponadnormatywnego?	643
9. Jakie dokumenty należy przygotować dla przewozów ponadnormatywnych?	644
10. Czym jest zezwolenie specjalne?	645
11. Jak kalkuluje się koszty w transporcie ładunków ponadnormatywnych?	653
12. Jakie rodzaje umów występują w transporcie ponadnormatywnym?	654
13. Kiedy transport ponadnormatywny jest wykonywany środkami różnych gałęzi transportu?	655

14. Jaki może być zakres usług związanych z przewozem ładunków ponadnormatywnych?	658
---	-----

XVII. TRANSPORT MORSKI ŁADUNKÓW TYPU PROJECT CARGO I SZTUK PONADNORMATYWNYCH (*Radosław Chmieliński*) **660**

1. Co to jest project cargo i jakie ładunki są ponadnormatywne w transporcie morskim?	660
2. Jakie są rodzaje statków do przewozu morskiego ładunków typu <i>project cargo</i> ładunków ponadnormatywnych?	661
3. Jakie są podstawowe zasady przewozu drogą morską ładunków typu <i>project cargo</i> i ładunków ponadnormatywnych?	664
4. Jak przebiega proces przygotowania się służb armatora do zawarcia kontraktu na przewóz ładunku ponadnormatywnego?	665
5. Jakie są podstawowe zasady kalkulacji frachtu?	666
6. Jakie są podstawowe zasady sztauerki oraz mocowania ładunków ponadnormatywnych na statkach?	669
7. Jakie dokumenty należy przygotować do realizacji przewozu drogą morską ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych?	672
8. W jaki sposób terminale portowe muszą być przygotowane do obsługi ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych?	672
9. Jakie czynniki i ryzyka należy brać pod uwagę przy transporcie morskim ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych?	674
10. Czy są międzynarodowe akty prawne, regulujące przewóz drogą morską ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych?	675
11. Jakie kwalifikacje i certyfikaty musi posiadać załoga statku przeznaczonego do przewozu ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych?	676
12. Na których szlakach geograficznych przewozi się najwięcej ładunków ponadnormatywnych oraz typu <i>project cargo</i> ?	677
13. Jakie są perspektywy w zakresie technologii przewozu ładunków typu <i>project cargo</i> i sztuk ponadnormatywnych?	678

XVIII. TECHNOLOGIE INFORMATYCZNE W PRACY SPEDYTORA (*Dariusz Ceranowski*) **683**

1. Czy komputer jest potrzebny w działalności spedytora?	683
2. Jakie parametry powinien mieć sprzęt komputerowy stosowany przez spedytora?	683
3. Jaką rolę spełniają podstawowe elementy budowy komputera?	684
4. Jakie znaczenie ma system operacyjny zainstalowany w komputerze?	686
5. Czym charakteryzują się najbardziej popularne systemy operacyjne?	687
6. Czy spedytor sam organizuje sobie środowisko pracy na komputerze?	687
7. Jak prawidłowo korzystać ze środowiska komputerowego firmy?	687
8. Czy oprogramowanie pisane na zamówienie jest lepsze od programów „z półki”?	688
9. Jakie programy są pomocne w pracy spedytora?	688
10. Jakie możliwości dają współczesne pakiety biurowe?	689
11. Jakie możliwości dają dedykowane dla spedytora programy	

spedycyjne?	689
12. Jakie możliwości dają programy typu CRM?	689
13. Jakie możliwości dają programy klasy ERP?	690
14. Jakie możliwości stwarzają programy magazynowe?	690
15. Jak jest zbudowany polski system odpraw celnych?	690
16. Jaki wpływ na pracę spedytora ma korzystanie z nowoczesnych technologii?	691
17. Gdzie przechowywane są dane programów informatycznych?	692
18. Jakie są rodzaje baz danych?	692
19. Czy istnieje specjalny język programowania baz danych?	692
20. Co to jest silnik bazodanowy?	692
21. Co to jest hurtownia danych?	693
22. Co to jest eksploracja danych?	693
23. Jak tworzymy kopie bezpieczeństwa bazy danych?	693
24. W jaki sposób powinniśmy dodatkowo zabezpieczać bazy danych?	694
25. Co to jest sieć komputerowa i jakie są jej rodzaje?	694
26. Czy potrzebne nam są telefony stacjonarne, faksy oraz własne centrale telefoniczne?	695
27. Co to jest EDI?	696
28. Jak wygląda komunikat EDI?	696
29. Jak może być konkretne zastosowanie EDI w obrocie morskim?	697
30. Co to jest XML?	697
31. Co to są kody kreskowe i jakie korzyści przynosi ich stosowanie?	698
32. Jakie są najbardziej popularne rodzaje kodów kreskowych?	699
33. Czy w użyciu są inne kody kreskowe?	699
34. Co to jest wielobranżowa etykieta transportowa?	701
35. Co to jest etykieta 606B IATA?	702
36. Co to jest technologia RFID?	702
37. Kto może dostarczać usługę dostępu do internetu?	703
38. Jakiego oprogramowania używamy, aby korzystać z zasobów sieci internetowej?	704
39. Czym jest bezpieczeństwo danych i polityka bezpieczeństwa firmy?	704
40. Czy można certyfikować politykę bezpieczeństwa?	705
41. Jak zapewnić bezpieczeństwo danych w sieci komputerowej firmy?	705
42. Czy dane w bazie są bezpieczne?	705
43. Jaka jest różnica między sporządzeniem kopii danych a archiwizacją?	706
44. Czy każdy powinien mieć fizyczny dostęp do sprzętu serwerowego?	706
45. Jak zapewnić bezpieczeństwo danych w internecie?	707
46. Czym są wirusy komputerowe?	707
47. Jak użytkownicy i służby informatyczne mogą bronić się przed wirusami?	708
48. Co to jest <i>e-commerce</i> ?	708
49. Czy w sklepie internetowym można sprzedać usługę spedycyjną?	708
50. Co to są giełdy transportowe?	709
51. Czy portale społecznościowe są przydatne w pracy spedytora?	709
52. Które aplikacje są lepsze - standardowe czy sieciowe?	710
53. Klasyczny komputer czy VDI?	710

54. Czy płatności przez internet są pomocne w działalności spedycyjnej?	711
55. Co to jest EFT?	711
56. Co to jest <i>blockchain</i> ?	711
57. Jakie zastosowanie w transporcie i spedycji mogą mieć drony?	712
58. Czy druk 3D zagraża spedycji?	712

XIX. MAGAZYNOWANIE I SKŁADOWANIE (*Aleksander Niemczyk*) **713**

1. Czym jest magazynowanie i magazyn?	713
2. Jakie są podstawowe prawa i obowiązki operatora magazynu?	713
3. Jakie są podstawowe prawa i obowiązki klienta przekazującego towar do magazynu operatora?	714
4. Jakie okresy umów stosuje się w magazynowaniu?	714
5. Jakie są rodzaje magazynów?	715
6. Czym charakteryzują się magazyny czasowego składowania?	715
7. Jakie dokumenty występują w magazynowaniu?	716
8. Które dokumenty mogą podlegać elektronicznej wymianie danych?	717
9. Jakie są podstawowe funkcje magazynowego systemu informatycznego WMS?	718
10. W jaki sposób wykorzystuje się system informatyczny przy fakturowaniu?	719
11. Na czym opiera się automatyczna identyfikacja?	719
12. Jak dokonuje się podziału magazynu na strefy?	720
13. Jakie są podstawowe układy technologiczne magazynów?	720
14. Jakie wyposażenie występuje w magazynach?	721
15. Jakie typy regałów stosuje się w składowaniu?	721
16. Jakie środki transportu wewnętrznego są wykorzystywane w magazynach?	722
17. Jakie są podstawowe parametry wózków transportowych?	723
18. Na czym polegają różnice w zasadach wydawania towaru z magazynu LIFO, FIFO i FEFO?	723
19. Jakie metody i technologie stosuje się przy kompletacji zamówień?	724
20. Czy magazyny mogą być w pełni zautomatyzowane?	725
21. Jakie kryteria decydują o lokalizacji magazynu?	725
22. Jakie są zależności między powierzchnią i kubaturą magazynu?	726
23. Co wpływa na zagospodarowanie magazynu?	727
24. Jakie są podstawowe kryteria doboru urządzeń do składowania?	728
25. W jaki sposób zapewnia się bezpieczeństwo pracy w magazynie?	728
26. W jaki sposób przeciwdziałano powstawaniu zagrożenia pożarowego?	729
27. Jakie są warunki wynajmowania magazynu?	729
28. Co wpływa na warunki ubezpieczenia magazynu?	730
29. Jak zbudowane są taryfy opłat za magazynowanie?	731
30. Jaki jest cel prowadzenia składu konsygnacyjnego?	731

XX. LOGISTYKA (*Adam Gorzelańczyk*) **732**

1. Jaka jest geneza pojęcia logistyka?	732
2. Jak się zmieniało podejście do logistyki?	732
3. Z jakimi definicjami logistyki możemy się spotkać?	733

4. Co oznacza termin intralogistyka?	734
5. Co oznacza zarządzanie łańcuchem dostaw?	735
6. Jakie znaczenie ma transport w łańcuchach dostaw?	736
7. Jaka jest rola logistyki magazynowej?	737
8. Na czym polega outsourcing usług logistycznych?	738
9. Jakie korzyści mogą czerpać przedsiębiorstwa korzystające z outsourcingu?	738
10. Jakie są rodzaje operatorów logistycznych?	739
11. Jakim potencjałem musi dysponować zewnętrzny dostawca usług logistycznych?	740
12. Na czym polega współpraca pomiędzy operatorem logistycznym i klientem?	741
13. Jak może wyglądać outsourcingowy projekt organizacji logistyki dla e-sklepu?	742
14. Jakie warunki powinno spełnić przedsiębiorstwo spedycyjne aby stać się operatorem logistycznym?	743
15. Czym charakteryzuje się koncepcja zarządzania <i>lean management</i> ?	743
16. Co nazywamy logistyką zaopatrzenia?	746
17. Na czym polega ekonomiczna wielkość zamówienia?	747
18. Na czym polega analiza ABC stosowana w logistyce zakupów?	749
19. Na czym polega logistyczny poziom obsługi klienta?	750
20. Co oznacza <i>just in time</i> ?	751
21. Co to jest projekt logistyczny?	753
22. Na czym polega definiowanie celów w projekcie logistycznym?	754
23. Na czym polega analiza ryzyka w projekcie logistycznym?	754
24. Jak wygląda zarządzanie projektem logistycznym na przykładzie wdrożenia systemu zarządzania magazynem?	755
XXI. BEZPIECZEŃSTWO W ŁAŃCUCHACH DOSTAW (<i>Andrzej Szulc</i>)	757
1. Jak można zdefiniować bezpieczeństwo w łańcuchach dostaw?	757
2. W jakich miejscach łańcucha dostaw mogą mieć miejsce działania przestępcze?	758
3. W jakich miejscach łańcucha dostaw mogą mieć miejsce akty terrorystyczne?	759
4. Czy zapewnienie bezpieczeństwa w transporcie ładunków jest istotnym zagadnieniem?	759
5. Jakie rodzaje wyłudzeń mają miejsce w transporcie drogowym?	761
6. Jak jest uregulowana problematyka bezpieczeństwa transportu towarowego w skali światowej?	762
7. Jakie są najważniejsze inicjatywy i regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa w łańcuchach dostaw?	763
8. Na czym polega obowiązek wcześniejszego awizowania przesyłek Towarowych w Unii Europejskiej, tzw. <i>EU 24 hours rule</i> ?	771
9. Jakie są warunki uzyskania statusu upoważnionego podmiotu gospodarczego AEO?	772
10. Czy upoważniony podmiot gospodarczy może posługiwać się logo AEO?	773

11. Jakie korzyści daje firmom status AEO?	773
12. Co do praktyki działalności spedycyjnej wprowadzają unijne rozporządzenia o bezpieczeństwie w transporcie lotniczym?	774
13. Co oznacza bioterroryzm?	775
14. Co należy rozumieć pod pojęciem towarów niebezpiecznych dużego ryzyka?	776
15. Jakie są typowe elementy planu ochrony sporządzanego przez nadawcę towaru niebezpiecznego dużego ryzyka?	779
16. Czy władze UE podejmują działania mające na celu poprawę liczby i dostępności miejsc parkingowych dla ciężarówek?	781

XXII. RZECZOZNAWSTWO I KONTROLA ŁADUNKÓW W HANDLU ZAGRANICZNYM *(Piotr Obszarski)* **783**

1. Jakie rodzaje instytucji kontrolnych funkcjonują w polskim handlu zagranicznym?	783
2. Jakie korzyści mogą przynieść komercyjne usługi rzeczoznawczo-kontrolne?	785
3. Jakie są podstawy prawne wykonywania usług rzeczoznawczo-kontrolnych w transporcie międzynarodowym?	787
4. Jakie powinny być istotne atrybuty usługi rzeczoznawczo-kontrolnej?	787
5. Jakie są najczęściej spotykane grupy usług rzeczoznawczo-kontrolnych w obrocie międzynarodowym?	788
6. Dlaczego ważne jest złożenie zlecenia kontroli w formie pisemnej?	789
7. Jakie elementy powinno zawierać zlecenie kontroli?	790
8. Jakie jest znaczenie usługi kontrolnej dla obiegu dokumentacji w procesie transportowym?	792
9. Jakie formalne znaczenie ma orzeczenie, iż kontroli dokonuje się zawsze w danym miejscu i czasie?	792
10. Jakie jest znaczenie normalizacji i standaryzacji w rzeczoznawstwie?	792
11. Jaką rolę pełnią usługi rzeczoznawczo-kontrolne w ubezpieczeniach w transporcie międzynarodowym?	793
12. Kiedy usługi rzeczoznawcze są użyteczne lub niezbędne w realizacji transakcji handlu zagranicznego?	793
13. Jaki wpływ mogą mieć warunki transportu na stan ładunku?	794
14. Jakim oddziaływaniom dynamicznym może podlegać ładunek w trakcie procesu transportowego?	795
15. Jaką rolę dla bezpieczeństwa ładunku pełni jego oznakowanie?	796
16. Jakie są podstawowe zasady rozmieszczenia ładunku w jednostce transportowej?	797
17. Jakie są podstawowe atrybuty zdatności ładunkowej jednostki transportowej?	799
18. Jakie wymogi powinno spełniać drewno sztauerskie i opakowaniowe?	800
19. Jakie są zasady dobrej praktyki sztauerskiej z punktu widzenia bezpieczeństwa ładunku?	801
20. Jakie są szczególne objawy zwiększonego ryzyka z punktu widzenia rozmieszczenia i zabezpieczenia ładunku?	802
21. Jakie działania należy podjąć w razie stwierdzenia szkody	

ładunkowej? 803

XXIII. UBEZPIECZENIA TRANSPORTOWE (Zbigniew Korycki) 804

A. UBEZPIECZENIE ŁADUNKÓW W TRANSPORCIE 804

1. Na czym polega istota ubezpieczeń w działalności gospodarczej? 804

2. Jak są określane osoby zawierające umowę ubezpieczenia? 804

3. Dlaczego należy ubezpieczać ładunki w transporcie, pomimo że zwykle za szkody w przewożonych ładunkach odpowiedzialność ponosi przewoźnik? 805

4. Czym charakteryzują się ubezpieczenia morskie? 806

5. Co to jest umowa ubezpieczenia generalnego ładunków? 807

6. Czym różni się polisa ubezpieczeniowa od certyfikatu ubezpieczeniowego? 808

7. Jakie znaczenie ma w ubezpieczeniu morskim ładunków klauzula klasyfikacyjna? 808

8. Jakie są główne obowiązki ubezpieczającego przy wykonaniu umowy ubezpieczenia morskiego? 809

9. Co to są klauzule instytucyjne? 809

10. Jaki jest zakres pokrycia ubezpieczeniowego w Instytucyjnych Klauzulach Ładunkowych (A), (B), (C) 1.1.09? 810

11. Jakie ryzyka są wyłączone z zakresu ubezpieczenia oferowanego według Instytucyjnych Klauzul Ładunkowych? 811

12. Czy Instytucyjne Klauzule Ładunkowe to jedyne klauzule oferowane dla ubezpieczeń ładunków w transporcie międzynarodowym? 812

13. Na jakich warunkach są ubezpieczane ryzyka wojenne i strajkowe w przypadku przewozów międzynarodowych? 813

14. Co obejmuje ubezpieczenie ryzyk wojennych i strajkowych w oparciu o instytucyjne klauzule? 814

15. Czy stawki za ubezpieczenie ryzyk strajkowych i wojennych kształtują się swobodnie na rynku? 815

16. Jakie rodzaje strat i szkód wyróżnia się w ubezpieczeniu morskim? 815

17. Na czym polega abandon przedmiotu ubezpieczenia? 815

18. Co to jest franszyza? 816

19. Jakie zadania i na czyje zlecenie wykonuje komisarz awaryjny? 816

20. Co to jest awaria wspólna i jaki ma związek z ubezpieczeniami morskimi? 817

21. Jakie zadania w handlu morskim wykonuje dyspaszer? 818

22. Czy warunki ubezpieczenia ładunków w transporcie krajowym i międzynarodowym są odmienne? 818

23. Jakie główne zakresy pokrycia można wyróżnić w ofertach ubezpieczenia ładunków w transporcie krajowym? 819

24. Czy pełny zakres ubezpieczenia ładunku w transporcie krajowym obejmuje wszystkie ryzyka? 820

25. Czy istnieją zunifikowane klauzule ubezpieczeniowe dla ubezpieczenia ładunków w międzynarodowych przewozach lotniczych? 820

26. Czy odpowiedzialność ubezpieczyciela ładunków oraz odpowiedzialność

cywilna przewoźnika podlega ograniczeniu kwotowemu?	821
27. Czy fakt, iż przewoźnik posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, zabezpiecza interesy właściciela przewożonego ładunku w stopniu takim samym, jak ubezpieczenie ładunku w transporcie?	822
B. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ SPEDYTORA	823
28. Co jest przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej spedytora?	823
29. Czy ubezpieczenie OC spedytora daje zleceniodawcy gwarancję, że ochroną ubezpieczeniową pokryte są wszelkie ryzyka szkód lub strat, które mogą wystąpić w procesie przemieszczania towaru?	825
30. Za jakiego rodzaju szkody ubezpieczyciel, przy ubezpieczeniu OC spedytora, nie odpowiada?	826
31. Co stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela, przy ubezpieczeniu OC spedytora?	826
32. Od czego uzależniona jest wysokość składki ubezpieczeniowej przy ubezpieczeniu OC spedytora?	827
33. Do czego jest zobowiązany ubezpieczający w razie powstania szkody?	827
34. Jakiego rodzaju dokumenty należy przedłożyć ubezpieczycielowi przy zgłoszeniu szkody i wniosku o odszkodowanie?	828
35. Czy spedytor, jako ubezpieczony, może bez zgody ubezpieczyciela zaspokajać roszczenia poszkodowanego?	828
36. Jak powinien postąpić ubezpieczający, jeżeli ubezpieczyciel pokrył mu roszczenie, a odpowiedzialny za spowodowanie szkody uczynił to samo?	829
37. Czy ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej spedytora obejmuje też jego odpowiedzialność jako wystawcy FIATA <i>Multimodal Transport Bill of Lading</i> ?	829
38. Czy ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika i/lub spedytora jest wystarczające dla ochrony w zakresie odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy wykonującego usługę operatora logistycznego?	830
C. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ PRZEWOŹNIKA DROGOWEGO	830
39. Co jest przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego?	830
40. Na jakie elementy umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego powinien ubezpieczający zwracać szczególną uwagę?	831
41. Na co przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie drogowego przewozu towarów lub spedycji powinien zwracać uwagę przy zawieraniu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej?	832
42. Czy standardowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego obejmuje także jego odpowiedzialność cywilną w ruchu kabotażowym w UE?	833
43. Jak uregulowana jest przez prawo niemieckie odpowiedzialność	

cywilna przewoźnika drogowego oraz obowiązek ubezpieczenia tej odpowiedzialności przy przewozach na terenie Niemiec?	833
44. Czy w krajach europejskich, niebędących członkami UE, wykonywanie drogowych przewozów kabotażowych jest dozwolone, a wymogiem jest ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika?	834
45. Czym jest ubezpieczenie znane na rynku jako ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (zawodowej) przewoźnika drogowego?	835
XXIV. OBSŁUGA CELNA TOWARÓW (<i>Kamilla Piotrowska-Król</i>)	836
1. Czym jest obszar celny Unii Europejskiej?	836
2. Jakie zadania obsługują organy celne krajów członkowskich Unii Europejskiej?	836
3. Jak zorganizowana jest służba celna w Polsce?	837
4. Jakie jest znaczenie GATT i WTO w handlu międzynarodowym?	839
5. Co to jest RCEP?	841
6. Jakie są cele i zasady WCO SAFE?	842
7. Jak postanowienia Konwencji z Kioto realizowane są w Unii Europejskiej?	842
8. Co to jest EORI?	843
9. Jakie wymagania należy spełnić aby uzyskać status AEO?	844
10. Jakie korzyści może zyskać podmiot posiadający status AEO?	844
11. Jaką rolę w procesie obsługi celnej towarów spełnia spedytor występujący w roli przedstawiciela celnego?	845
12. Jakie wymagania musi spełnić spedytor występujący w roli przedstawiciela celnego?	846
13. Z czego wynika i jaki jest zakres odpowiedzialności wobec administracji celno-skarbowej, spedytora działającego jako przedstawiciel celny?	847
14. Jaki jest zakres odpowiedzialności wobec klienta, spedytora działającego jako przedstawiciel celny?	848
15. Jakie są systemy klasyfikowania towarów w handlu zagranicznym?	848
16. Co zawiera taryfa celna Unii Europejskiej - TARIC?	849
17. Jakiej klasyfikacji taryfowej podlegają towary na potrzeby celne?	850
18. Co to jest Wiążąca Informacja Taryfowa?	852
19. Jak skorzystać z obniżonych bądź preferencyjnych stawek celnych?	853
20. Do czego służy system REX?	854
21. Co to jest Wiążąca Informacja o Pochodzeniu?	855
22. Jakie ograniczenia stosowane są w międzynarodowej wymianie towarowej?	855
23. Jakie instrumenty ochrony rynku stosowane są w Unii Europejskiej?	856
24. Jakimi procedurami celnymi można objąć towary?	857
25. Jakie są warunki stosowania procedury dopuszczenia do obrotu?	858
26. Jakie są zasady ustalania wartości celnej towaru?	860
27. Z jakich sposobów rozliczania podatku VAT od importu towarów może skorzystać podatnik?	861
28. Jakie są warunki stosowania procedury wywozu?	863

29. Co należy zrobić by otrzymać pozwolenie na stosowanie procedury specjalnej?	864
30. Na czym polega procedura tranzytu?	866
31. Dla jakich operacji wykorzystywane są karnety TIR?	867
32. Kiedy można skorzystać z karnetu ATA?	867
33. Jak mogą być wykorzystane listy przewozowe CIM i CIM/SMGS w odprawach celnych?	868
34. Jakie są korzyści korzystania ze składów celnych?	869
35. Jakim kontrolom mogą podlegać przesyłki importowe i eksportowe?	870
36. Jakie są formy kontroli celnej?	871
37. Dla jakich towarów należy ubiegać się o pozwolenia importowe bądź eksportowe?	872
38. Jakie wymogi pod względem bezpieczeństwa muszą spełniać towary przywożone na obszar UE?	873
39. Jakie środki ochrony praw własności intelektualnej mogą podjąć organy celne?	874
40. Jakie są ograniczenia w obrocie towarami o znaczeniu strategicznym?	875
41. Jakie ograniczenia obrotu wynikają z Konwencji CITES?	876
42. Czego dotyczy FLEGT?	876
43. Jakie towary podlegają granicznej kontroli fitosanitarnej UE?	877
44. Jaka jest procedura zgłaszania towarów do granicznej kontroli weterynaryjnej?	878
45. Czego dotyczy kontrola Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych?	879
46. Jakie zadania w zakresie podatku akcyzowego wypełnia służba celno-skarbowa?	880
47. Jakie formularze celne występują przy odprawach celnych?	881
48. Jakie operacje powinny być zgłaszane do systemu INTRASTAT?	883
49. Jakie jest zastosowanie potwierdzenia unijnego statusu celnego towarów?	885
50. Jakie towary podlegają monitorowaniu przez system SENT?	886

XXV. FINANSOWE ASPEKTY DZIAŁALNOŚCI SPEDYCYJNEJ

(Krystyna Ostrowska)

888

1. Jakie przepisy prawne regulują podatek VAT w transporcie i spedycji?	888
2. Co to jest wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów?	889
3. Jakie warunki muszą być spełnione, aby uznać transakcję zakupu towarów w krajach Unii Europejskiej za wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów?	889
4. Jakie są zasady ustalania miejsca oraz podstawy opodatkowania WNT?	890
5. Co to jest wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów?	892
6. Czy każdą dostawę wewnątrzwspólnotową można opodatkować stawką 0% VAT?	892
7. Jakie dokumenty stanowią potwierdzenie wywozu towarów do innego państwa członkowskiego UE?	893
8. Kiedy w eksporcie bezpośrednim i pośrednim można zastosować stawkę 0% VAT?	894

9. Co stanowi podstawę opodatkowania w imporcie towarów?	896
10. Według jakiego kryterium ustala się miejsce świadczenia usługi?	897
11. Jaka jest ogólna zasada ustalania miejsca opodatkowania usług transportowych i spedycyjnych świadczonych na rzecz podatnika?	897
12. Jakie są zasady ustalania miejsca opodatkowania usług transportowych i spedycyjnych świadczonych na rzecz podmiotu niebędącego podatnikiem?	898
13. Jaką definicję transportu międzynarodowego towarów zawiera ustawa o VAT?	899
14. Jakie dokumenty musi posiadać spedytor/przewoźnik, aby móc zastosować stawkę 0% VAT w międzynarodowym transporcie towarów?	900
15. Jak w ustawie o VAT określono terytorium Unii Europejskiej?	901
16. Czy ustawa o VAT zawiera inne przepisy, które wiążą się z działalnością spedytora, pozwalające na korzystanie z preferencyjnej stawki 0% VAT?	901
17. Kogo może reprezentować i jakie czynności może wykonywać agencja celna jako przedstawiciel podatkowy?	903
18. Jakie elementy powinna zawierać faktura VAT za wykonane usługi transportowe i spedycyjne?	904
19. Po jakim kursie należy przeliczyć fakturę za wykonane usługi wystawioną w walucie obcej na walutę krajową?	907
20. Kiedy mamy do czynienia z kredytem kupieckim i na czym polega polityka kredytowa przedsiębiorstwa?	908
21. Jakie ograniczenia wprowadzają przepisy ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych?	908
22. Jak definiowany jest rachunek kosztów i na czym polega rachunek kosztów pełnych?	909
23. Jak spedytor kalkuluje cenę za usługę?	911
24. Co składa się na sprawozdanie finansowe przedsiębiorstwa?	913
25. Jakie rodzaje ryzyka występują w działalności gospodarczej?	915
26. Z jakich etapów składa się proces zarządzania ryzykiem?	918
27. Jakie działania mogą być podejmowane w ramach sterowania ryzykiem?	918

XXVI. MARKETING W PRAKTYCE SPEDYTORA

<i>(Tomasz Czuba, Aneta Oniszczyk-Jastrząbek)</i>	920
1. Czym jest marketing przedsiębiorstwa spedycyjnego - jak można go zdefiniować?	920
2. Z jakich elementów składa się plan marketingowy przedsiębiorstwa spedycyjnego?	921
3. Co to jest misja i wizja przedsiębiorstwa spedycyjnego?	922
4. Co nazywa się marketingiem-mix?	922
5. Jakie fazy obejmuje typowy cykl życia produktu na rynku?	922
6. Co cechuje usługę spedycyjną?	923
7. Na czym polega segmentacja rynku?	924
8. Jakie czynniki tworzą makrootoczenie i mikrootoczenie przedsiębiorstwa spedycyjnego?	925

9. Jaki wpływ na przedsiębiorstwa spedycyjne mają czynniki otoczenia kulturowego?	926
10. Co przede wszystkim powinno być przedmiotem badań marketingowych?	926
11. Jakie są metody i techniki badań marketingowych?	927
12. Na czym polega komunikacja przedsiębiorstwa z otoczeniem?	927
13. Czym jest marka w marketingu usług spedycyjnych?	929
14. Jakie są funkcje marki na rynku spedycyjnym?	929
15. Jak określa się kapitał marki?	930
16. Jakie wyróżnia się poziomy lojalności klienta wobec marki?	930
17. Co wpływa na lojalność klienta wobec marek na rynku usług spedycyjnych?	931
18. Co to jest system CRM?	931
19. Jakie jest znaczenie internetu w komunikacji marketingowej przedsiębiorstwa spedycyjnego?	932
20. Jakie formy promocji usług spedycyjnych prowadzone są w internecie?	933
21. Za pomocą jakich wskaźników bada się skuteczność działań reklamowych w internecie?	934
22. Czy odpowiedzialny marketing wpływa na działalność współczesnych przedsiębiorstw spedycyjnych?	936
23. W jaki sposób marketing może przyczynić się do tworzenia przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa spedycyjnego na rynku?	937
Umowa spedycji w kodeksie cywilnym	938
Ogólne Polskie Warunki Spedycyjne 2010	941
Spis skrótów	951
Literatura zalecana	964
Indeks rzeczowy	457 i 967

oprac. BPK